

7. Prvotná nahota

Drahí moji, srdečne Vás vítam po dvoch týždňoch. Skončili sme dve základné *tajomstvá*: *tajomstvo samoty a jednoty*. Dnes by sme si prešli **tajomstvo nahoty**. No a týmito tromi tajomstvami sa uzatvorí komplex, ktorý stojí na začiatku skúsenosti každého človeka. Je to náš antropologický základ.

Hovorili sme o Sixtínskej kaplnke (SK). Pozrime si teda obraz stvorenia človeka. Boh, ktorý tvorí človeka je obklopený závojom v ktorom sú spolu s ním ďalšie osoby. Tým sa naznačuje, že nie je sám, že je to spoločenstvo osôb, ktoré tvorí Adama. Boh pravou rukou tvorí Adama a ľavou už vo svojom nežnom objatí drží Evu, ktorá je svedkom Adamovho stvorenia. Adam však spočiatku zostáva sám. A v tejto samote upadá do spánku pretože bol stvorený pre spoločenstvo a teda žiada si radšej nebyť ako byť sám. Až keď mu Boh privádza pred jeho oči Evu, dovŕši sa stvorenie a Adam pochopí zmysel sveta i seba samého. Až pri pohľade na Evu, lebo zbadá, že toto je *kosť z jeho kostí a telo z jeho tela. Z muža je vzatá, preto sa bude volať mužena*. Ak predtým Adam na základe telesnosti spoznáva, že je sám na tomto svete, pretože je niečo iné ako ostatné bytosti, teraz pri pohľade na telo ženy ktoré je iné ako jeho, ale rovnaké v dôstojnosti a cieľi pre ktorý je určené spoznáva kým vlastne je a aký je zmysel celého sveta vôkol neho. To je predpoklad vytvorenia jednoty.

Jednota je teda vytvorená na základe inakosti, na základe toho, že sme rozliční. Máme rovnaký pôvod a cieľ, a iba vďaka rozličnosti môžeme vytvoriť jednotu. Jednota sa môže vytvoriť iba na základe inakosti, pretože iba tak môžeme byť jeden pre druhého darom. A tak sa dostávame k nahote.

Samota, jednota a nahota je u koreňa každej ľudskej skúsenosti. Aj keď ich človek nevníma vo svojom každodennom živote, predsa len vo svojich hĺbinách s nimi pracuje. Má ich zafixované, predpokladá ich stálosť. Tvoria ontologickú hĺbku človeka. Dnes je pre nás úlohou spoznať pravdu: „*Boli nahí a nehanbili sa*“

Začnem odkonca tohto výroku: Čo to znamená „*nehanbili sa?*“ Termín *nehanbili sa* NEPATRÍ k prvotnej vízii. **Hanblivosť nie je prvotnou skúsenosťou človeka, ale je skúsenosťou medznou, hraničnou.** Hanblivosť nepatrí k prvotnému božiemu plánu. My však nemôžeme tento plán spoznať ak však nepochopíme čo je to HANBLIVOSŤ a prečo je dôležitá. Pravda ktorú chce napísať svätopisec sa mu však nedarí nijako inak vyjadriť iba v negatívnom smere – čo to neznamená. *Boli nahí a nehanbili sa.*

Zoberme si Gen 25, tú jednotu, ktorú prežívali. *Boli nahí, muž a jeho žena.* Pisateľ to nevie inak vyjadriť a napíše, *nehanbili sa.* **Hanblivosť je skúsenosťou hraničnou.** Hanblivosť nie je niečo čím Adam a Eva boli obohatení ako o niečo pozitívne... Dnes však hanblivosť musíme reflektovať aby sme pochopili prvotný boží plán ktorý mal a stále má Boh s nami.

Chceme teda výrokom *boli nahí a nehanbili sa* povedať, že si niečo podstatné neuvedomovali, že nevideli nahotu svojich tiel v dôsledku istej nedokonalosti? Nie! Nie je to tak! Prostota užívania zrakového zmyslu, ktorá je popísaná výrokom *boli nahí a nehanbili sa* naznačuje plnosť niečoho čo sa nedá nijako pozitívne zachytiť. Myslím že to zachytia iba básnici... preto si budeme za chvíľočku citovať aj úryvok z básne Jána Pavla II. (Rímsky triptych)

Dnes máme liberalizmus – nehanbiť sa za svoje telo v zmysle výstrednosti a necudnosti nie je tá istá skúsenosť ktorú mali Adam a Eva. Po hriechu výrok *boli nahí a nehanbili sa* nie je

možné prežívať bezprostredne a samozrejme. Patrí už iba do presne vymedzeného vzťahu lásky chráneného sľubom úprimného daru v dobrom i zlom v šťastí i nešťastí – áno je vyhradený mužovi a žene spojených sviatosťou manželstva.

Sv. Otec hovorí, že **to, že sa nehanbili vyjadruje plnosť videnia**. V tejto plnosti je vyjadrené to, že **muž sa identifikoval kto je on sám pre seba i na tomto svete pomocou ženy. Teda presnejšie hľadiac na jej telo a skrze ňu začal vnímať všetok stvorený svet, celú pôvodnú víziu Boha so všetkým stvorením! Adam teda nevidel len telo, ale videl oveľa viac! Videl víziu Boha a pred sebou videl OSOBU ženy. Videl celú bytosť, ktorá je jemu rovná a ktorá má rovnaký CIEĽ ako on. Význam prvotnej nahoty zodpovedá istej plnosti vedomia významu a dôstojnosti tela človeka**. My ju musíme vyjadriť ako *nehanbili sa*. Naše myslenie je iné ako ich myslenie pred prvotným hriechom. *Adam, keď pozerá na Evu vidí, že celý svet začína mať zmysel*, keď s ňou vytvára jednotu.

V budúcnosti si pozrieme film Tiger a sneh. V ňom Roberto Benigni alias Attilio zápasí o život svojej manželky Viktórie. V Bagdade sa nešťastne zranila. Na hlave má opuch, ktorý keď sa zväčší, zomrie pretože v Bagdade nie sú lieky... Atilio prichádza zachrániť manželku, ale v Bagdade žiadne lieky nie sú. Tak prichádza za istým lekárnikom a pýta sa, čo má robiť? Vraví mu: „Tak mi nájdí ten liek, lebo pre mňa svieti slnko, keď ona žije. Ak sú na svete farby, tak preto, že ona je svetlom cez ktorý je ten svet ožiarený. Celý tento svet môžu rozobrať a zahodiť ak ona nebude žiť“ – hovorí Attilio... – zvláštna paralela s knihou Genezis a skúsenosťou Adama...

Plnosť videnia je vyjadrená slovom „*obaja boli nahí a nehanbili sa*“. Jeden pre druhého sú veľký dar. **Adam nechápe seba, až pokiaľ nevidí toho druhého. Až keď ju uvidí, nachádza plnosť. Človek je stvorený pre dar. Sme nastavení, aby sme boli darom v úplnosti. Sme veľkou cenou jeden pre druhého. Hanblivosť je skúsenosťou medznou, hraničnou** danou nám po hriechu aby sme si zachovali svoju nahotu pre výlučný a neodvolateľný vzťah do ktorého máme vstúpiť v zmysle ÚPLNÉHO DARU. Aby sme sa stali darom, musíme mať vyvinutý cit pre hanblivosť – lebo ona nám pomôže uchovať si úplnosť daru. Až potom môže skutočne naplno platiť, že „*Cez toho druhého budem vidieť, resp. chápať celý svet.*“ Boli nahí a nehanbili sa. Videli sa ako spoločenstvo v úplnosti. Je potrebné k tomu dorastať. Samota, nahota, jednotu to sú základy adekvátnej antropológie. *Človek nie je bytosť, ktorá odpovedá len na potreby (ako jesť, piť, spať, komunikovať...), ale predovšetkým má potrebu vstúpiť do spoločenstva osôb, kde je priestor na intímnu jednotu celého bytia*. Hanblivosť si je vedomá dôstojnosti a veľkosti človeka, ktorému sa odovzdáva, tomu druhému.

Rímsky Triptych: s 18 - 21

„A stvoril Boh človeka na svoj obraz a podobu,
Muža a ženu ich stvoril –
A Boh videl, že bolo to veľmi dobré,
No obaja boli nahí a nehanbili sa jeden pred druhým.“

Vari je to možné?
Súčasníkov sa na to neopytuj, lež opytuj sa Michelangela
(ba možno aj súčasníkov!?)
Opytuj sa Sixtíny.
Ako veľa je povedané na týchto stenách!

....

Počiatok a koniec, neviditeľné, vnikajú do nás z tých stien!

...

Michelangelo sa s tou pravdou sa kedysi zavrel vo Vatikáne,
Aby, keď odtiaľ vyjde, zanechal nám Sixtínsku kaplnku.

„A stvoril Boh človeka na svoj obraz,
Na Boží obraz ho stvoril,
Muža a ženu ich stvoril.

I keď obaja boli nahí,
Nehanbili sa jeden pred druhým!“
A Stvoriteľ videl, že bolo to veľmi dobré.

Či nie práve On vidí všetko v celej pravde?

Omnia nuda et aperta ante oculos Eius

(Všetko je odkryté a odhalené pred Jeho očami)

Oni, tiež na prahu dejov,

Vidia seba v celej pravde:

Obaja boli nahí...

Oni sa tiež stali účastníkmi toho videnia,

Ktoré preniesol na nich Stvoriteľ.

Vari nechcú nimi zostať?

Vari nechcú získať toto videnie nanovo?

Vari nechcú byť pre seba pravdiví a priezrační –
ako sú pre Neho?

Ak je tak, spievajú ďakovný hymnus,
akýsi *Magnifikat* ľudskej hlbky,
a vtedy veru hlboko cítia,

že práve „V Ňom žijeme, hýbeme sa a sme“ – Práve v Ňom!

To On im dovoľuje zúčastňovať sa na tej peknote, akú do nich vdýchol!

To On im otvára oči.

Kedysi Michelangelo odchádzajúc z Vatikánu
zanechal polychrómiu, ktorej kľúčom je „obraz a podoba“.

Podľa tohto kľúča neviditeľné sa vyjavuje vo viditeľnom.

PRASVIATOSŤ!

Muž a žena sa vidia a nehanbia sa – Vidia v sebe obraz Boha! Vidia vo viditeľnom tele
znamenie Neviditeľného! Preto Sv. Otec toto spoločenstvo muža a ženy nazýva
PRASVIATOSŤ!

Adam sám nechcel byť nechcel existovať... preto upadá do spánku. Otvára oči keď vidí ženu,
ale vidí ju tak ako mu dal v prvotnej milosti Boh milosť mať účasť na tom videní ktorým ju
videl Boh ... Stvoriteľ všetkého a zároveň spoločenstva osôb... Zostal im Bohom daný dar...
Ako dlho trval dar? Žijú vedomí si daru... Samo bytie poznávam ako znak odvekej lásky...
Ako ťažko je Sv. Otcovi o tom písať! Musí napísať báseň, musí použiť metafory, musí použiť
obraz Michelangela. Až vďaka tomu my môžeme začať niečo tušiť! ... Prečo sme teda
stvoreni na obraz Boží ako muž a žena? Čo to znamená byť nahí na nehanbiť sa? Ako ťažko

je to pochopiť keď nahota je dnes predmetom obchodovania so ženami a vydierania mužov! Koľko peňazí sa točí okolo tohto obchodu! Možno práve preto, že je v nej pošliapaná tá základná prasvianosť – Boží obraz v nás.

Diskusia

Nabudúce už začneme *snubný význam tela*, ktorý zahŕňa v sebe pohlavnú odlišnosť, plodnosť a lásku, lebo láska neexistuje bez odlišnosti a plodnosti.

Nič iné ako veľká zodpovednosť za plodnosť vzťahu muž-žena z muža skutočne urobí mužom.

Cesta je vstúpiť do PBP.

V láske je sila, ktorá ho urobí tým, čím má byť.

Iba Mária prešla životom bez hriechu. Človek však vždy môže nanovo začať vo Sviatosť zmiernenia.

Musíme pochopiť, ako komunikovali Adam s Evou.

